

‘IN SPELEN OP ELKE DOELGROEP IS EEN MUST’

Interview met Luc Janssen

Ideeen om de tafeltennissport in ons land een flinke boost te geven, heeft Luc Janssen in overvloed. Als VVTT-voorzitter, maar vooral als liefhebber van de sport, ziet hij met lede ogen aan hoe de zalen steeds leger worden. Wat moet er gebeuren om tafeltennis weer in de lift te krijgen? En wat is de rol van de trainer hierbij?

De liefde voor tafeltennis is bij Luc met de paplepel ingegoten. “Mijn hele familie speelde en was betrokken bij het verenigingsleven. Dat gold voor mijn vader en moeder, voor mijn broers. Het was achteraf gezien logisch dat ikzelf ook gegrepen werd door dit spelletje.” Wat vond de jonge Luc vooral zo leuk aan tafeltennis? “Natuurlijk de snelheid en het reactievermogen. Maar vooral ook dat je met slim spel wedstrijden kan winnen. Het gaat om zoveel meer dan hard tegen een balletje slaan. Veel topspelers zijn heel intelligent. Tafeltennis is eigenlijk een combinatie tussen een balsport en schaken. Dát maakt deze sport zo interessant.”

Maar waar ligt het dan aan dat het vandaag de dag toch moeilijk is om de zalen gevuld te krijgen? “Daar is volgens mij niet één duidelijke oorzaak voor. Uiteraard is de wereld veranderd. Twintig of dertig jaar geleden waren er nog geen smartphones en tablets. Kinderen speelden veel meer buiten. Je ziet anno 2018 dat teamsporten als voetbal, korfbal en hockey nog wel in trek zijn, maar dat individuele sporten het moeilijker hebben. Dat geldt zeker ook voor tafeltennis.” Dat kinderen minder met sport bezig zijn, merkt Luc ook

duidelijk in de zaal. “Jonge kinderen moeten vaak helemaal onderaan beginnen. Ze moeten leren vallen, reageren en ballen vangen. Een goede coördinatie is geen vanzelfsprekendheid.”

Belangrijke leeftijdsgroep

Volgens Luc is de tafeltenniswereld afgelopen jaren veel spelers in de leeftijd van 15 tot 40 jaar kwijtgeraakt. “De groep 40-plussers speelt vaak al jaren; die blijven wel tafeltennissen. Maar voor de groep daaronder biedt de sport op dit moment vaak te weinig uitdaging en te weinig plezier. Ze gaan wat anders doen, met vrienden voetballen bijvoorbeeld. En mochten ze kinderen krijgen, dan is de kans niet zo groot dat die nog gaan tafeltennissen. Veel kinderen komen immers bij een sportclub binnen via hun ouders. Kortom, je verliest je leden op deze manier dubbelop.”

Wil je als tafeltennisvereniging succesvol zijn, dan zul je voor elke doelgroep wat in petto moeten hebben. “Daar liggen volop mogelijkheden. Ik denk dat er op dit moment in Nederland zo’n tien clubs zijn die dat echt goed doen. Binnen deze verenigingen is er volop aandacht voor jeugd, breedtesport,

gehandicaptensport en wordt er op niveau getraind.” Maar de kans dat kinderen op jonge leeftijd juist bij een van deze clubs binnenkomen is klein, vertelt Luc er ook meteen achteraan. “Er zijn heel veel tafeltennisclubs, groot en klein, misschien wel vijfhonderd in totaal. Maar er zijn niet al te veel leden. Ik gun iedereen zijn club, maar het zou voor de sport beter zijn als er minder verenigingen waren. Niet elke club is immers even representatief. De kans is aanwezig dat de eerste kennismaking met de sport niet positief uitpakt. Dan stap-

pen deze kinderen misschien toch over naar een andere sport, waar vriendjes en vriendinnetjes ook bij zitten, terwijl ze tafeltennis in eerste instantie misschien wel heel leuk vonden." Volgens Luc hebben verenigingen een bepaalde schaalgrootte - vanaf zo'n honderd leden - nodig om genoeg te kunnen bieden. "Die slagkracht is onmisbaar als je de juiste trainers wilt inzetten om de jeugd optimaal te kunnen begeleiden."

Jongere trainers

Hoe staan de zaken in trainersland er op dit moment voor? "Er is een

handjevol trainers die de sport echt professioneel benaderen. Er zijn afgelopen jaren verschillende jongere trainers bijgekomen. Dat merken we gelukkig ook binnen de VVTT. Dat is een zeer positieve ontwikkeling. Ik probeer deze groep ook zoveel mogelijk bij alles te betrekken. Discussie over de sport en de manier waarop je trainingen geeft, is goed. Maar we zijn er nog lang niet. De groep tafeltennistrainers is redelijk vergrijsd. Vooral de groep tussen 25 en 40 jaar mag flink uitgebreid worden. Daar moeten we flink ons best voor doen komende tijd. Er is voor de toekomst

behoefte aan nieuwe mensen. En vooral ook aan vrouwelijke trainers."

Van belang is bovendien dat deze groep de kans krijgt om zich te ontwikkelen als trainer. "Bijscholing is heel belangrijk. Je moet natuurlijk wel de kennis en kunde hebben om goede trainingen te kunnen verzorgen. Het is een must dat je beginnende trainers niet laat zwemmen. Die groep moet de kans krijgen om ervaring op te doen en bij te leren. Daarbij speelt de VVTT in mijn ogen ook een hele grote rol. Het is voor ons een uitdaging om deze

'We moeten niet altijd alles willen voorkauwen. Of voor de wedstrijd de gouden tip willen geven, waardoor ze tóch wel winnen'

nieuwe generatie trainers te enthousiasmeren voor onze vereniging en ze zo optimaal mogelijk bij onze activiteiten te betrekken. Het is leuk om met vakbroeders bij elkaar te zijn. Van elkaar te leren. Met andere trainers aan tafel te zitten."

Mentaliteit

Dat het moeilijk is om nieuwe jonge trainers te vinden, heeft ook te maken met de manier waarop de sport van oudsher benaderd wordt. "De jaren-vijftig-mentaliteit viert vaak nog hoogtij. Het gevoel dat je alles vrijwillig moet doen, of voor een appel en een ei. Zodra je als trainer geld vraagt, word je al snel al geldwulf bestempeld. Er mag geen fatsoenlijke vergoeding tegenover staan. Dat is echt niet meer van deze tijd."

Luc vergelijkt het met andere sporten, bijvoorbeeld met tennis. "De contributie van een tennisvereniging ligt beduidend hoger dan bij tafeltennis. En voor tennislessen worden heel andere bedragen betaald dan voor een tafeltennistraining. Waarom zou je daar als tafeltennisvereniging niet wat meer in mee mogen gaan? Mits je goede kwaliteit levert uiteraard." Volgens Luc moeten verenigingen die goed bezig zijn, nog meer beloond worden. "Absoluut. Dat is de beste manier om echt te werken aan het ontwikkelen van de sport en ervoor te zorgen dat tafeltennis weer een boost krijgt. Het stimuleert clubs bovendien om het beste uit zichzelf te halen. Het voorkomt dat talenten snel naar een andere vereniging overstappen of bij de bond gaan trainen. Of dat ze misschien zelfs helemaal stoppen."

De wereld verandert, daar mag je je ogen niet voor sluiten. "De sport is onvoldoende met z'n tijd meege-

gaan. Het sluit in de huidige vorm te weinig aan bij de belevingswereld van kinderen. Tweederde van de tijd zitten ze bij het spelen van competitie langs de kant. Ons wedstrijdsysteem van drie tegen drie dateert van zestig jaar geleden. Dat systeem is verouderd. Het is toch veel leuker voor kinderen om een meerkamp te spelen? Dat ze constant bezig zijn. Laten we daar nou eens werk van maken."

Prestatie of plezier?

Volgens Luc ligt de nadruk bij jonge kinderen te veel op prestatie. "Plezier zit hem niet alleen in het winnen. Het gaat vaak al op jonge leeftijd over punten en ranglijsten. En trainers en coaches vertellen wat er moet gebeuren. Kinderen krijgen zelf de kans niet om na te denken. Bij de welpen hoeft er van mij echt nog geen Nederlands kampioen te zijn. De aandacht ligt in mijn ogen te veel op de korte termijn. Je leert vooral als je zelf over iets nadenkt en zelf een oplossing bedenkt. Of dat nu de juiste is of niet."

Begin jaren negentig werd tijdens een A-ranglijsttoernooi eenmalig een proef gehouden met een verbod op het coachen van spelers. "Prachtig toch! Het idee erachter vind ik nog steeds heel erg goed. Laat deze kinderen, vooral de jongste groep, zelf denken. Soms is het juist goed dat ze de verkeerde beslissing maken. Daar leren ze alleen maar van. We moeten niet altijd alles willen voorkauwen. Of voor de wedstrijd de gouden tip geven waardoor ze tóch wel winnen. Ook daar is in mijn ogen een rol voor de trainer of coach weggelegd. Zorg dat ze zelf het stuur in handen hebben. Dan is een winstpartij echt veel meer waard. En hebben ze er nóg meer plezier in!"

Luc Janssen kijkt op afstand naar zijn pupil Raiko Gommers.